

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2022 - 1343

Doknr.
600260

Dato
22-08-2022

Folketingets Ældreudvalg har d. 2. marts 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 267 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 267:

"Vil ministeren oplyse, hvordan de sociale myndigheder og politiet bliver opmærksom på, at kvinder på asylcentre (både afviste asylansøgere, og kvinder der venter på en afgørelse i deres asylsag) lever i dysfunktionelle og/eller voldelige forhold, og hvilke rettigheder efter serviceloven har kvinderne i den forbindelse f.eks. i relation til at få plads på et krisecenter?"

Svar:

Det følger af serviceloven, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter serviceloven. Kvinder med processuelt ophold har lovligt ophold efter serviceloven og kan derfor tilbydes ophold i boformer efter servicelovens § 109 (krisecentre), hvis hun har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold og i øvrigt opfylder betingelserne for optagelse.

Til brug for besvarelse af spørgsmålet er der indhentet bidrag fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, der oplyser:

"1. Udlændingestyrelsen er ansvarlig for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for asylansøgere og andre personer under Udlændingestyrelsens forsørgelse, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5. I praksis driver en række indkvarteringsoperatører indkvarteringsstederne på vegne af styrelsen. Udlændingestyrelsen indgår årligt operatørkontrakter med indkvarteringsoperatørerne, hvori ydelserne i forbindelse med driften og indkvarteringsopgaven er fastlagt.

2. Det fremgår bl.a. af operatørkontrakterne, at operatørerne skal anmelde alle former for kriminalitet og mistanke om kriminelle forhold til det lokale politi. Operatøren har endvidere pligt til at indberette alle former for kriminalitet og alvorlige hændelser på indkvarteringsstederne til Udlændingestyrelsen, herunder vold og trusler, uanset, om de er rettet mod beboere på centret, mod personalet eller mod andre personer, som opholder sig på eller besøger asylcentre.

Operatøren skal også fastsætte interne procedurer for kvalitetssikring og håndtering af og opfølgning på indberetninger. Operatøren skal i den

sammenhæng være opmærksom på eventuelle mønstre og tendenser i de episoder, der indberettes.

Det fremgår endvidere af operatørkontrakterne, at operatørerne skal bidrage til at identificere beboere med særlige behov og sikre en helhedsorienteret, tværfaglig og koordineret psykosocial indsats over for disse beboere.

Indkvarteringsoperatørerne skal tilbyde beboerne rådgivning og bistand i forbindelse med opståede konflikter/kriser af social eller personlig karakter, og operatørerne skal opretholde et beredskab, der skal forebygge konflikter samt håndtere og følge op på opståede konflikter både indbyrdes mellem beboerne og mellem beboer(e) og personale.

Derudover har operatørerne skærpet underretningspligt, jf. servicelovens § 153. Operatørerne skal i medfør af operatørkontrakten sikre, at der i overensstemmelse med den skærpede underretningspligt efter § 153 og den almindelige underretningspligt efter § 154 i serviceloven sker identifikation af børn, der kan have behov for særlig støtte med henblik på iværksættelse af nødvendige foranstaltninger i samarbejde med den lokale kommune og/eller Udlændingestyrelsen.

3. Beboere på indkvarteringsstederne får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1-2, jf. dog stk. 3-4.

Det fremgår af bemærkningerne til udlændingelovens § 42 a, stk. 14, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 11 som fremsat, side 18f, at Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse også dækker nødvendige sociale foranstaltninger. En social foranstaltning kan være nødvendig, hvis den – under hensyn til det midlertidige ophold som asylansøger mv. – må anses for væsentlig for den pågældende persons livsvilkår.

Kvinder med processuelt ophold har lovligt ophold efter serviceloven og kan derfor tilbydes ophold i boformer efter servicelovens § 109 (krisecentre), hvis hun har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold og i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Kvinden kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. Kvinder uden lovligt ophold kan under ganske særlige omstændigheder efter principperne i serviceloven, nødretlige principper og Danmarks internationale forpligtelser tillige tilbydes ophold i boformer efter servicelovens § 109. I det omfang, der er behov for hjælp eller støtte efter serviceloven, er det Udlændingestyrelsen, der på baggrund af en ansøgning fra indkvarteringsoperatøren godkender at afholde udgifterne til den pågældende foranstaltning.

4. Indkvarteringsstederne udgøres generelt af værelser, lejligheder mv., hvor asylansøgere og andre personer under Udlændingestyrelsens forsørgelse er indkvarteret. Familier indkvarteres på egne værelser eller i egne lejligheder, som udgør rammen om familiernes liv på indkvarteringsstedet.

Familiers værelser og lejligheder på indkvarteringsstederne sidestilles med familiers private hjem i det øvrige samfund, og personalet på indkvarteringsstederne har ikke adgang hertil, medmindre beboerne samtykker til det, eller særlige forhold gør sig gældende. Særlige forhold, som giver personalet anledning til at tilgå værelser og lejligheder på

indkvarteringsstederne uden forudgående aftale med beboerne, kan fx være udløste brandalarmer, vandskader eller lignende.

Det bemærkes, at der bortset fra på modtage- og udrejsecentre som altovervejende udgangspunkt alene er personale til stede i dagtimerne på hverdage på de indkvarteringssteder, hvor der typisk indkvarteres familier.”

Til brug for besvarelse af spørgsmålet er der yderligere indhentet bidrag fra Justitsministeriet, der oplyser:

”Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet i det følgende alene forholder sig til, hvordan politiet bliver opmærksom på, at kvinder på asylcentre (både afviste asylansøgere og kvinder der venter på en afgørelse i deres asylsag) lever i dysfunktionelle og/eller voldelige forhold.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Politiets kendskab til og opmærksomhed på partnervold og andre kriminelle forhold begået på asylcentre beror som udgangspunkt på anmeldelser indgivet til politiet. Politiet har således ikke særlige tiltag til at identificere partnervold mv. på asylcentre.

Det kan dog i forlængelse heraf oplyses, at politiet generelt har et særligt fokus på forebyggelse af partnervold og partnerdrab. Politiet anvender i den forbindelse systematisk det evidensbaserede risikovurderingsværktøj SARA:SV med henblik på at hjælpe såvel ofre som gerningspersoner, der lever i voldelige parforhold.”

Justitsministeriet kan desuden henvise til ministeriets besvarelse af 7. februar 2022 af spørgsmål nr. 151 (Alm. del) fra Folketingets Social- og Ældreudvalg, hvor politiets tiltag for at forebygge partnervold og partnerdrab, herunder ved brug af risikovurderingsværktøjet SARA:SV, er beskrevet nærmere.”

Med venlig hilsen
Astrid Krag

